

EĞİTİMİN PATRONLARI

Şule Yurcu

Editör

Ayşe Sağlam

Kapak Resmi

Ayla Yetkin

Kapak

Yusuf Anar

Mizanpaj

Neşe Siyamođlu

ISBN: 978-625-7237-40-6

1.Baskı: Ocak 2022

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve Yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Yazardan Direkt – Türkiye

Yazardan Direkt Elektronik İletişim Tanıtım Paz. ve Tic. Ltd. Şti

Altuntepe mah. İstasyon Yolu sok. No: 3/1

Maltepe / İstanbul

Tel: 0216 3011213

Sertifika No:47456

Baskı ve Cilt

Ege Reklam Basım Sanatları San.Tic. Ltd.Şti

Esatpaşa mah. Ziyapaşa cad. No: 4 Ataşehir / İstanbul

Tel: 0216 470 44 70 Faks:0216 472 84 05

www.egebasim.com.tr

Sertifika No: 45604

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ	3
ANAOKULUNDAN BAŞLAYAN, ÜNİVERSİTEYE KADAR DEVAM EDEN EĞİTİM VE ÖĞRETİM	5
BÖLÜM 1	
Eğitim ve Öğretimi Yönetenlerin Siyasi ve İdeolojik Yaklaşımları	13
Osmanlı'da Eğitim Sisteminin Çöküş Nedenleri	14
Müspet (Akılcı) İlimden Uzaklaşılması	16
Cumhuriyet'in Kuruluşu ile Eğitimde Meydana Gelen Arayışlar	18
Köy Enstitüleri	23
Öğrenim Programları	26
Sınıf Geçme, Orta Öğretime ve Yüksek Öğretime Geçiş	28
Orta Öğretime Geçiş	29
Yüksek Öğretime Geçiş	31
2010 Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS)	36
2018 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS)	37
Liselerde Kısa Soluklu Kredili Sistem	38
Okullarda Ölçme ve Değerlendirme	40
BÖLÜM 2	
Eğitim Pedagojisinin Patronlarından Bir Diğeri Olan Özel Kurumlar	43
Okulların Fiziki Yapısı	49

Donanım	50
Kadro	51
Ulusal Ders Programı (Müfredat), Eğitim Pedagojisi	53
Eğitim Pedagojisinin Düzeni	56
Okulun Çevresi ile Oluşturduğu İlişkiler	58

BÖLÜM 3

Eğitimin Patronları "Veliler"	63
Yeni Doğan Büyürken Patronu mu Olmalıyız, Yoksa Destekleyen mi?	63
İlişki Yönetimi mi Yoksa...	65
Velilerin Kendi Anlayışları, Doğru Bildiklerini Zannettikleri ve Patronluk Yaptıkları Uygulamalar	75
Çocuklarımızın Her Yaşa Uygun Haklarını ve Sorumluluklarını Birlikte Belirliyor Musunuz? Bu Hakları ve Sorumlulukları Çocuklarınıza Kullanıyor Musunuz?	79
Sorumluluk Doğuştan Mı Gelir? Sonradan Mı Kazanılır?	81
Sorumluluk Tutumunun Kazanılmasında Ebeveyn Tutumları Neler Olmalıdır?	82
Sorumluluk Tutumunu Çocuklarımızın Bilir ve Uygular Duruma Ulaşmaları İçin Ebeveynlere Düşen Sorumluluklar Nelerdir?	83
Bağımsız ve Güçlü Yetişkinler olarak Gelişmeleri İçin Çocukları Destekliyor Muyuz? Gereksinimlerini Belirleyip Besliyor Muyuz?	84
Çocuğun Hayattaki Hedeflerini Belirlemesine Kaç Yaşından İtibaren Yardımcı Olmalıyız?	85
Çocuk Gelişimi ve Eğitiminde Ne Ölçüde Patron, Ne Ölçüde Destekleyeniz?	89
Disiplinli Akıl, Sentezci Akıl, Yaratıcı Akıl, Saygılı Akıl, Etik Akıl	99

Aklın Gelişimi, Genel Eğitimin İşidir	101
Teknoloji Aletlerinin Kullanımında Aile Yaklaşımları	106
Başarılı Çocukları ve Başarılı Çocukların Gereksinimlerini Destekleyen Ailelerinin Özellikleri	113
BÖLÜM 4	
Öğretmene Sesleniş	115
KAYNAKÇA	127

Önsöz

Bir sosyolog, ülkemizin sosyolojik yapısını araştırmak amacıyla Türkiye’de çeşitli ziyaretlerde bulunur. İncelemeler yapar. Ülkesine döndüğünde gözlem sonuçlarını şöyle paylaşır: "Çok enteresan bir ülke halkı ile karşılaştım. Ülke halkının yarısı doktor, yarısı avukat, tamamı öğretmen!" Bu tabii ki bir ironi ama şu var ki halkımız bu konulara çok ilgi duyuyor ve hiç eğitimi almadığı hâlde rahatlıkla bir doktor gibi ilaç tavsiye edebiliyor; sorunu olan bir kişiye avukatlık yapabiliyor ve eğitime patronluk yaparak eğitimi yönlendirmeye çalışıyor. Ben de bu ülkede kırk altı yıl boyunca çok çeşitli seviyelerde öğretmenlik ve yöneticilik yaptım. Vardığım sonuç ise bu sosyoloğun tespitinden farklı değil. Ancak değinmek istediğim nokta farklı: "Eğitimin Patronları..."

Böyle bir sonuca nereden ulaştım? Öğretmen bir anne ve babanın kızıyım. Annem, düşen göbek bağımı okul bahçesine gömdüğünü söylerdi. Onların öğretmenlik yaparken yaptıkları konuşmalar hâlâ kulağымda çınılıyor: "Ne olacak bu eğitimin hali?" Hukukçu olmayı düşünürdüm; biraz daha olgunlaşınca çocuk doktoru olmayı istedim. Kadermiş; döndüm dolaştım ben de öğretmen oldum.

Öğretmenlik mesleğine ilk adımımı, tam elli iki yıl önce Be-yoğlu İhsan Şerif İlkokulu’nda attım. Ben, mesleğe yeni başlayan bir öğretmendim. Oysa okulda benden sonraki en yeni öğretmen bile yirminci çalışma yılını aşmıştı. Onlar öğretmenler odasında sohbet ederken çaylarını ben yapıp onlara ikram eder, İstiklal Marşı’nı öğrencilere ben söyletirdim. Koşturmaya dayanan tüm görevleri bana verirlerdi. O zamanlar da dikkatimi çekerdі, öğretmenler düz anlatım yöntemini kullanırlardı. Öğrenciler ise anlatılanları tekrar ederlerdi. Hâlâ da öyle. Öğretmenler anlatıyor, öğrenciler tekrar ediyor. Tam kırk altı yıl geçti aradan ancak öğ-

rencinin gereksinimleri hiç önemsenmedi. Pedagojinin "çocuğa görelilik" ilkesi sadece söylemlerde kaldı. Uygulamaya geçmedi. Çünkü eğitimin patronları, "çocuğa görelilik ilkesi" gibi daha birçok pedagoji ilkesinin uygulamaya geçmesine bilinçli olarak ya da bilinçsizce engel oldular. İşte bu noktada o kadar doyumsuz oldum ki hep farklılıkları aradım. Ve bu arayışta şans da bana yardım etti.

Mesleki gelişimime katkıda bulunacağımı düşündüğüm her çalıştay, panel ve konferansa katıldım. Ama en büyük şansım Dr. Clinton Wickers ile karşılaşmak oldu. Enka Okulları'nı kurmak üzere okul direktörlüğüne getirilen Dr. Wickers, benim okulun Türk müdürü olmamı istedi. Yönetim kurulunun da onaylaması sonucu "Kurucu Türk Müdür" olarak göreve başladığımda onunla yollarımız kesişti. Mesleki gelişimime sağladığı katkılarıyla kendisinin benim için bir piyango olduğuna inanıyorum. Toprağı bol olsun, onu her zaman minnetle anıyorum. Ona şükranlarımı sunuyorum. Kişisel gelişimimde beni hep destekleyen eşim Alaettin Yurcu' ya, oğlum Tarkan Yurcu'ya, kızım Tuba Yurcu'ya da teşekkür ediyorum.

Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Mustafa Necati, Hasan Âli Yücel gibi laik Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitimi'ne emeği geçmiş babam Lütfi Demir, annem Fatma Demir, ilkokul öğretmenim Mefharet İnal, ismini bildiğimiz, bilmediğimiz; amacı eğitim olanları saygı ile anıyorum ve bu kitabı onlara ithaf ediyorum.

GİRİŞ

Eğitimin Patronları kitabımın amacının okurlarım tarafından daha iyi anlaşılması için çok değer verdiğim "Eğitim Pedagojisi Nedir?" sorusuna verilecek yanıtı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bilindiği gibi pedagoji, davranış bilimidir. Eğitim Pedagojisi, pedagojinin alt dalıdır. Çocuklar, doğdukları andan itibaren içinde buldukları bütün öğrenim süreçlerinde kendi gelişimlerini sağlayan beceri ve kavramları "daha verimli ve etkin nasıl edinirler?" sorusunun cevaplarını verir. Çünkü her insanın eğitim görme hakkı vardır. Eğitim hizmetlerinden yoksun kalanlar:

- Üretken biçimde çalışamazlar,
- Sağlıklarına ve temizliklerine özen gösteremezler,
- Kendilerini ve içinde yaşadıkları toplulukları koruyamazlar,
- Özgür olmayı beceremezler,
- Kültürel bakımdan zengin bir yaşam sürdüremezler.

Yukarıdaki olumsuzlukları düşündüğümüzde eğitim görme hakkının ve eğitim pedagojisine uygun eğitim hizmeti almanın ne kadar önemli olduğu çok daha iyi anlaşılacaktır.

Eğitim alma hakkından yoksun kalmış insanların ülke nüfusuna oranla çoğunlukta olduğu ülkeler, eğitim hakkını kazanmış kişilerin çoğunlukta olduğu ülkelere her bakımdan mahkûmdurlar.

Sevgili okurlar, yıllardır bu işin içindeyim; ülkemde bir şeyler eksik, öğrencilerimiz eksik gelişiyorlar. PISA (The Programme For International Student Assessment / Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), TIMS (Trends in International Mathematics and Science Study / Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırmaları) incelemelerinde öğretmenlerimizin çoğunluğunun aslında mesleklerinden tat almadıklarını, mutlu olmadıklarını ve verilen özlük haklarının çalışmalarının karşılığı olmadığını belirtiyorlar. Çoğunluğu bu durumda olan öğretmenler çocuklarımızı

geleceğe nasıl taşırlar? Hep sorgulamaktayım. Ulaştığım sonuç, "eğitime patron olanların" varlığı. Kimlerdir bu patronlar? Eğitimin etkin ve verimli uygulanmasına neden engel olurlar, nasıl engel olurlar, engel olduklarının farkında mıdır? Doğru bildikleri yanlışlar nelerdir?

Eğitime patron olmak; hükümetlerin ideolojik yaklaşımları, eğitim pedagojisinin bilimselliği ile oynamalarının nedeni midir? Bilimsel platformlarda tartışılmadan kanunlar çıkarmaları mıdır?

Özel okulların, birbirileri ile rekabet ederken reklam uğruna altı boş sloganlar kullanmaları, açıkça çocuk istismarı yapmaları mıdır? Ailelerin kendi hazlarını, olmak isteyip de olmadıklarını çocuklarının olması için eğitim pedagojisine aykırı isteklerde bulunarak pedagojinin ilkelerini hiçe saymaları mıdır?

Yoksa güç odaklı özel ve tüzel kişiliklerin, sizi bağımlı kılmaları mıdır?

Bu alanda bir öğretmen ve eğitim yöneticisi, iki de çocuk büyütmüş bir anne olarak okuduklarım, yaşadıklarım, incelediklerim var. Ancak kitabımın ana fikri olan eğitimin patronlarından örneklerle bahsetmeye başlamadan önce "Anaokulundan üniversiteye, eğitim ve öğretim nedir?" sorusunun cevabını irdeleyelim istedim.

ANAOKULUNDAN BAŞLAYAN, ÜNİVERSİTEYE KADAR DEVAM EDEN EĞİTİM VE ÖĞRETİM

İnsanoğlu yaşamını sürdürmek, dünyaya gelmekle başlattığı var olma savaşını kazanmak için eğitim görmek zorunluluğundadır. İnsanın doğuştan getirdiğı davranışlar (ses çıkarma, emme, solunum, yakalama vb. gibi) sınırlıdır. Davranışlarının çoğunluğunu ÇEVRESİNDE BULUNAN YETİŞKİNLERİN MODEL OLMASIYLA KAZANAN İNSAN, doğduğu andan itibaren başka insanlar tarafından eğitiliyor demektir. İnsanın eğitimi, doğduğu andan itibaren yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Bir insanın içinde yaşadığı toplumun değerleri ve kültürü, eğitim sürecinin temel dayanağıdır. Ancak ülkemizde **EĞİTİM** denildiğinde çoğunlukla bu denli geniş sınırları olan genel bir anlam akla gelmez. Aslında **EĞİTİM** genel bir başlıktır. Üç tane alt başlığı vardır: **AİLE - ÜLKE KÜLTÜR EĞİTİMİ, ÖRGÜN EĞİTİM, YAYGIN EĞİTİM.**

1. Eğitim sınırlarının içine giren aile eğitimi, toplumsal eğitim ve denetim, usta çırak ilişkisi, gelenek ve göreneklere dayalı değerler olarak anılan eğitim uygulamalarına **AİLE - ÜLKE KÜLTÜR EĞİTİMİ** denir.

2. **ÖRGÜN EĞİTİM**, bir düzen içinde eğitim pedagojisi bilimine uygun olarak yapılan planlı eğitim ve öğretimdir. İnsanlara bilimsel yeterlilikleri kazandırma çalışması, daha önceden inceden inceye düşünülmüş, planlanmış, bir öğrenme-öğretme ortamında gerçekleştiriliyor ise bu öğrenme-öğretme sürecine, **planlı eğitim ve öğretim** denir. Öğrenen kişi açısından dile getirildiğinde ise **öğrenim** olur. Örgün eğitim içinde **anaokulundan üniversiteye kadar örgütlenmiş tüm okullar** yer alır. Örgün eğitim denildiğinde **akla okul** gelir.

3. Planlı eğitim ve öğretimin okul dışında da sürdürüldüğü bir de **YAYGIN EĞİTİM** vardır. Yaygın eğitimin ülkemizde herkes tarafından anlaşılması çok önemlidir. Geniş bir alanı ve birbirinden farklı amaçlara yönelik eğitim biçimlerini kapsayan yaygın eğitim, iki grupta toplanmaktadır:

a.Birinci grup; bir iş yerinde, bir kurumda, bir meslekte çalışan kişiler için açılan mesleki gelişime yönelik eğitim ve öğretim türleri.

b.İkinci grup; farklı alanlarda ve farklı yaşlarda bireylere uygulanan halk eğitimidir. Şu an bu görev, belediyeler tarafından yürütülmektedir.

Gelelim **eğitim ve öğretimin tanımlarına...** Eğitim ve öğretim işi ile tüm uğraşanların bu tanımları bilmesinde yarar vardır. Bu alanda yazılmış her kitapta, her yazıda, eğitim ve öğretimin değişik biçimde yapılmış tanımlarına rastlayabilirsiniz. Sözlüklerde bile birbirinden değişik tanımları bulunmaktadır. Geniş bir yelpaze olması nedeniyle eğitim ve öğretimin değişik yönlerden tanımlanması olağandır, doğaldır. Bununla birlikte bu tanımların yanlış oldukları da söylenemez.

"Eğitim ve öğretim, önceden saptanmış amaçlara göre bireyin davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkinlikler dizisidir." tanımı, doğru tanımlardan sadece birisidir.

Bir diğer tanım ise **"Eğitim ve öğretim; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, amaçlı olarak gelişme ve değişme yaratma sürecidir."** Bu tanımda eğitim ve öğretimle değiştirilecek olanın insanın kendisi değil **"davranışı"** olduğu vurgusu yapılmaktadır. Bir diğer tanım da **"Bireyin bilişsel, duyuşsal, bedensel ve sosyal gereksinimlerini saptayarak beslemektir."** Bu besleme ise kişinin bilişsel, duyuşsal, bedensel ve

sosyal gereksinimlerine odaklanmış nitelikli bir eğitim süreci ile gerçekleşir. Bu süreçte eğitimin niteliğini oluşturan dört durum ortaya çıkmaktadır:

- Eğitim ve öğretim insanda gereksinimi olan beceri, davranış ve tutum oluşturma işidir.
- İnsan, becerileri, davranışları model alıp deneyerek kazanabilmektedir.
- İnsanda oluşturulacak beceriler, davranışlar önceden saptanan "ders programı" amaçlarına uygun olmalıdır.
- İnsanda beklenen beceri ve davranışı oluşturabilmek, bireyin planlanmış bir eğitim sürecinden geçmesine bağlıdır.

Ülkemizde bu süreç; yatay ve dikey ders programları (müfredat) kazanımları ile belirlenmiştir.

Değerli annelerin, babaların, öğretmenlerin, kısaca insana beceri ve davranış kazandırma sorumluluğu olan herkesin bilmesi gereken şey, becerinin ve davranışın bilimsel anlamıdır.

BECERİ: Bireyin, doğuştan gelen zihinsel (bilişsel) yeterliliklerine dayalı olarak yapabileceği ya da yaptığı eylemlerdir.

DAVRANIŞ: Bireyin gözlenebilen, ölçülebilen, bilinçli eylemlerinin tümünü kapsar. Bu anlamda insanın gerçekleştirdiği bilinçli eylemleri, düşünce ve duyguları sonucu oluşan tepkileri, bir duruma karşı tutumu, etkinliklerin her biri, ayrı ayrı birer davranıştır.

İnsanın beceri ve davranışının değiştirilebilmesi için aileler ve öğretmenlerce aşağıdaki koşullar sağlanmalıdır:

- Beceri ve olumlu davranış kazandırılacak çocuk ya da insan, hedeflenen beceri ve davranışı yapabilecek pedagojik gelişim (**olgunluk – hazır bulunma**) düzeyine ulaşmış olmalıdır.

- Beceri ve olumlu davranışın oluşabilmesi için çocuğun ya da insanın içinde bulunduğu "**ortam**" elverişli olmalıdır.
- Çocuk ya da insan, değiştirilecek veya yeniden kazandırılacak **beceri ve davranışı yapmaya istekli olmalıdır**.
- Yeni beceri ve davranış, yeni beceri ve davranış için gereken yöntemleri kullanarak öğrenciyi **besleyecek aile ya da öğretmen tarafından da** biliniyor ve kullanılıyor olmalıdır.

Bu koşullar uygun olduğunda çocuk istenen beceri ve olumlu davranışı yaşayarak kazanır.

Yaşantı; çocuğun çevresindekilerle (kendisi, canlı, cansız varlıklar, toplumsal olaylar)-etkileşim içinde bulunmasıdır. Çocuk bir diğer bireyle hem doğrudan hem de dolaylı etkileşimde bulunabilir. Çocuğun yaşantı yoluyla davranış kazanabilmesi için yaptığı etkileşimin kendisinde bir etki bırakması gerekir. Çocukta oluşan etki onun bilgi, beceri ve tutum kazanması ile sonuçlanır. Ülkemizde ne yazık ki **klasik koşullanma** ile oldukça olumsuz davranış geliştiren çocuklarımız var. Çocuklarımızın bu yolla edindikleri olumsuz davranışları, olumlu davranışa dönüştürmek ise oldukça zordur.

Eğitim yönünden önemli olan; çocuklarda ve insanlarda eğitimin amaçlarına uygun davranış değişikliklerini gerçekleştirmektir. Türk eğitim sisteminde eğitimin amaçları yasalarda ve ulusal eğitim programlarında gösterilmiştir. Hiçbir eğitim etkinliği, bu amaçlara aykırı olarak yapılamaz.

*Genel olarak çağdaş eğitimin amacı, çocuğu bugüne değil geleceğe hazırlamaktır. Çocuğun gelecekte kullanması gereken davranışları öngörmek ve çocuğa kazandırmaktır. **Günümüzde öngörülen davranışlar 21. yüzyılın gerektirdiği davranışlardır. Bunlar; yaratıcı ve eleştirel bakış gerektiren beceriler, problem çözme becerileri, iş birlikçi çalışma becerileri, dijital vatandaşlık becerileridir.** Çocuk, eğitimle kazandığı davranış-

larla oluşturduğu gücünü gelecek yaşamında kullanabileceğine inanarak geleceğe güvenle bakmalıdır. Bu tür bir eğitim yaklaşımıyla çocuk, hem şimdiki ortamına uyum sağlayacak hem de gelecekteki yaşamına hazırlanacaktır.

Çocuğu gelecekteki yaşamına hazırlayacak eğitimin amaçları şunlar olmalıdır:

- Duygu, düşünce, gereksinme ve sorunlarını türlü araçlarla anlatabilmesi için **kendini ifade etme ve iletişim yeterliliği kazanmak,**

- Demokratik yaşayışın gerektirdiği biçimde toplumsallaşabilmek ve toplumun diğer fertleri ile olumlu ilişkiler kurabilmek, birlikte ortak amaçlara ulaşmak için **iş birliği yeterliliği kazanmak,**

- Sorunlarını çözebilmek için gereken bilgiyi toplayabilme becerileri kazanabilmek, düzenleme yapabilmek, sorunlarına olumlu ve yapıcı bir tutumla savaşı açabilmek için **öğrenme, araştırma ve sorgulama yeterliliği kazanmak,**

- Hızla gelişen ve sürekli değişen, daha birkaç yıl evvel kullandığımız bazı önemli araçların (postanede telgraf çekme yerine mesaj çekme becerisi kazandırmak vb.) yerini alan **teknolojinin tanınması ve kullanımı ile ilgili tüm teknoloji vatandaşlığı davranış ve becerilerini kazanmak, teknolojinin eksileri ve artıları ile başa çıkma gücü kazanmak,**

- Kendi bedenine bakmak, bedenini ve çevre sağlığını korumak, başkalarının sağlığını tehlikeye atmamak için **sağlıklı yaşamaya yeterliliği kazanmak,**

- Kendine ve topluma hizmet etmesinde temel öge olan bir mesleği seçmek, mesleği başarıyla yürütmek, kazandıklarını tutumlu olarak kullanmak, yurt zenginliğini kendi mesleği içinde değerlendirmek için **girişim, üretim yeterliliği kazanmak,**

- Ülkesine faydalı bir vatandaş olması için ulusunu sevmek, **vatandaşlık becerilerini bilme ve uygulama yeterliliği kazanmak,**

• Aynı zamanda teknoloji ve ulaşımın hızla geliştiği globalleşen **dünyanın da bir vatandaşı olduğu bilincini, kültürler arasındaki farkındalığı ve dünyanın tüm tehlikelerden korunması ile ilgili becerileri bilme ve uygulama yeterliliği kazanmak.**

Bu amaçların gerçekleştirilmesini sağlayacak okullar, bu okullarda izlenecek dersler ve derslerin konuları, eğitimin türüne göre değişebilir. Bunların neler olacağı bazı ülkelerde ulusal eğitim programlarında yazılıdır. İster ulusal eğitim programları ister okulların kendilerine özgü geliştirdikleri eğitim programları olsun, genel olarak ve aslında eğitmek ve öğretmek eylemlerinin amacı, çocuğu olumlu yönde sürekli geliştirmektir.

Eğitim alan çocuk, bir amaca doğru sürekli olarak geliştirilmeye çalışılır. Planlı bir eğitim ve öğretim süreci olan okullar; anaokulundan üniversiteye kadar sadece insanların ekonomik özgürlüklerini elde etmeleri için değil insanı geliştirdiği oranda ülkenin kültürel, sosyal ve ekonomik kalkınmasını da gerçekleştirdiği için güçlü bir araç olarak kabul edilmektedir.

Eğitim ve öğretim, insana değerlere dayalı sağlam bir karakter kazandırmasıyla ve insanın milletine hatta dünya vatandaşı olarak dünyaya katkıları ölçüsünde kıymetlidir. Eğitim ve öğretim süreci, ailelerin bir çocuğa sahip olmak düşüncesini gerçekleştirme kararı almalarıyla birlikte çocuklarının eğitimine kendilerini adanmaları ve en etkin, verimli eğitimi verebilmek için kendilerini hazırlamalarıyla başlar. Anaokulundan üniversiteye ve daha sonra da mesleki gelişime kadar uzanan uzun yolda ise okulların ve öğretmenlerin amaçlı, nitelikli programlar uygulamalarıyla ve öğrencilerini yaşantıları içinde bulunan güçlü, kendine güvenen modellerle tanıştırmalarıyla süreç devam eder.

Öyle ise siyasi düşüncelerden, ideolojik veya maddi menfaatlardan arındırılmış; hiç kimsenin patronca yaklaşımlarına göre değil ülkenin menfaatlerine uygun biçimde insanın ge-

leceğini de öngörerek Millî Eğitim'in genel amaçları oluşturulmalıdır. Bu, bizim geleceğimiz olan çocuklarımıza karşı en derin, en güçlü sorumluluğumuzdur.

Tüm bu açıklamalar ve gerekçelerden hareket ile "Eğitimin Patronları"nı dört başlıkta ele aldım. Birinci başlık: Millî Eğitim Bakanlığı'nın icraatlarından sorumlu hükümetler. İkinci başlık: özel okul sahipleri. Üçüncü başlık: veliler. Dördüncü başlık ise öğretmenlerimiz. Her birinin öğrenme, öğretme ortamlarına isteyerek ya da istemeyerek patronluk yaptıklarını ve bilimsel bir kavram olan eğitim pedagojisini sırf kendi düşüncelerini gerçekleştirmek için etkililikten, verimlilikten uzaklaştırdıklarını; çocuğa görelilik ilkesinin hiç düşünülmediğini, hâsılı eğitim pedagojisinden iyice uzaklaşıldığını bu kitabımda gözler önüne sermeye çalışacağım.